

Severní Eurasie se stále více vzdaluje od Evropy. 16. Veronské euroasijské ekonomické fórum definovalo vzorec spojování zájmů

- CZ24 News | 9. listopadu 2023

Vyhlásit koncepci multipolárního světa a sledovat v reálném čase naplňování tohoto trendu konkrétním obsahem nebylo příliš obtížné. Skutečnou výzvou bylo sladit přístupy k budování víceúrovňové, různorodé a mobilní architektury tak složitého kompozičního světa.

Jednou ze strategických diskusních platforem zůstává dnes Veronské euroasijské ekonomické fórum. Toto fórum, založené v roce 2007 z iniciativy italské neziskové asociace “Poznáváme Eurasii” a jejího náruživého vedoucího, profesora Antonia Fallica, se stalo účinným nástrojem pro názorovou shodu, někdy spory, hledání kompromisu, protože bez toho se nelze dohodnout.

Šestnácté Veronské euroasijské ekonomické fórum se konalo 3. – 4. listopadu v Samarkandu (Republika Uzbekistán). Město v době svého rozkvětu v 15. století za osvěceného vládce Ulugbeka, který postavil astronomickou observatoř, podporoval mudrce a vzdělané dervíše, mělo asi milion obyvatel, což předčilo prakticky všechna evropská hlavní města.

Volba při výběru místa konání Veronského fóra padla na Samarkand jako nejstarší křižovátku obchodních cest, zejména Velké hedvábné stezky. Název Samarkand pochází ze slova “samaria”, což v sanskrtu znamenalo “místo setkání”. Město po staletí sloužilo jako centrum přitažlivosti a tavicího kotle různých “jazyků” a kultur v prostoru toho, čemu se stále více říká Velká Eurasie.

Na tomto kontinentu dochází k tektonickým posunům, které vedou k zásadnímu restartu mezinárodních vztahů. Klíčovým hráčem, nebo spíše stavbyvedoucím přestavby nespravedlivého světového řádu je Rusko. Nezapomínejme na to, co přesně řekl Vladimíru Putinovi na zápraží Velkého kremelského paláce, když ukončil návštěvu Moskvy, předseda ČLR Si Ťin-pching: “Nyní probíhají změny, které nebyly sto let. Když jsme spolu, pak posouváme tyto změny”.

“Jsme v procesu přechodu k pluralistickému a multipolárnímu světu”, prohlásil z tribuny veronsko-samarkandského fóra profesor Antonio Fallico. Je třeba být připraven “ne na pasivní, ale na aktivní adaptaci”. Jsou vypracovávány scénáře vývoje světové ekonomiky, provádějí se optimistické i pesimistické prognózy. “Jak se orientovat v tomto chaotickém světě?”, položil otázku profesor Fallico a vyjádřil svůj názor: “Budou probíhat dva procesy, regionalizace a fragmentace obchodu, které půjdou ruku v ruce se zbytkovou globalizací”.

Adepti globalizace, kteří patří k neoliberálnímu nadnárodnímu “hlubokému státu”, jsou odhodláni zabránit pohřbení unipolárního světa. Není náhoda, že kolektivní Západ (se vší podmíněností tohoto termínu) vede hybridní válku na zničení na mnoha frontách současně, aby zabránil vyklouznutí z dolarové železné paty řady zemí, které se v posledních desetiletích staly lokomotivami a šampiony ekonomického rozvoje.

Pod úderem je především Rusko jako soběstačná energetická a potravinářská mocnost, již americký nesamostatný establishment hrozí zasazením “strategické porážky”.

“Minulý rok byl pro Rusko ve znamení “pekelných sankcí”, které měly za cíl zničit ruskou ekonomiku”, řekl na fóru místopředseda vlády Ruské federace Alexej Overčuk, který pak zabalil svou

myšlenku do půvabné ironie: “Naše země se stala světovým rekordmanem v sankcích a zanechala daleko za sebou Írán a Severní Koreu, pravděpodobně nám to závidí”.

Aniž by změnil svůj zvolený mírně jedovatý tón, místopředseda vlády dodal: i když je celkem jedno, jaké nové sankce v Evropské unii vymyslí, nedávná iniciativa zakázat dovoz “pletacích jehlic a šicích jehel” do Ruska nemohla neuvést do rozpaků.

Přesto, pokračoval Alexej Overčuk, ruská ekonomika nejen přežila, ale naučila se i rozvíjet se navzdory sankčnímu teroru, který měl přesně opačný efekt. Tuto tezi podepřel odkazy na úspěchy ruského civilního letectví, zejména v oblasti náhrady importu, a uvedl tři příklady. Suchoj Superjet bude nyní kompletně sestaven z tuzemských dílů. Další regionální letoun MS-21 bude létat na motorech vyvinutých v Rusku. Nakonec, v těchto dnech vzlétl do vzduchu Il-96-400, dálkový transportní letoun se širokým trupem, schopný podle vyjádření místopředsedy vlády konkurovat světovému monopolistovi v letectví (měl se na mysli Airbus).

Paralelně se u našich bývalých předních obchodních partnerů (země Evropské unie představovaly více než polovinu veškerého zahraničního obchodu Ruska) dějí události, které nelze racionálně vysvětlit.

V roce 2013 činil objem obchodu ruských společností s evropskými partnery 417 miliard dolarů, a pokud by byla zachována pozitivní dynamika, “jako v letech, kdy jsme budovali čtyři společné prostory”, citoval statistiku zástupce hlavy ruské diplomacie Alexandr Gruško, pak bez sankcí by do konce letošního roku obrat mohl dosáhnout 700 miliard. Evropská unie ale zvolila jinou cestu, začala uzavírat obchodní a hospodářské vzájemně výhodné partnerství a v důsledku toho loni obrat klesl na úroveň 258 miliard. Za prvních šest měsíců to bylo jen 49 miliard. Jak se domnívá náměstek ministra, příští rok nepřesáhne obrat zboží 50 miliard, “a pak bude mířit k nule”.

Na pozadí zavedení více než 12 tisíc západních sankcí Rusko provedlo současně to, co se nazývá “úhybným manévrem”, a přistoupilo ke komplexnímu přeorientování vývozu na země z kategorie “přátelské”, představělo prodejní a logistické řetězce a hlavně – začalo doplňovat zanedbání předchozích strategií ve výrobě high tech produktů a náhradě dovozu.

Mezitím země Evropské unie s nevysvětlitelným fanatismem dál ničí zbývající dopravní koridory a podle vyjádření Gruškova se “omotávají ostatním drátem, kopou protitankové příkopy a přeměňují pohraniční území na manévrovací zóny NATO”. Vypočítat celkové ztráty Evropské unie z protiruských sankcí, které na ni dopadly bumerangem, je obtížné, ale podle nejskromnějších odhadů, řekl Lavrovův náměstek, pokud vezmeme v úvahu přímé a nepřímé ztráty, neobdržený zisk, půjdou na nejméně 1,5 bilionu dolarů.

“Za těchto podmínek, zdůraznil Gruško, dochází k systémovému přehodnocení světových ekonomických vztahů a vytvoření nového mechanismu mezinárodní spolupráce... Je zapotřebí zásadně reformovat i mezinárodní instituce globální regulace, jako je MMF a Světová banka, které umožňují Západu v čele s USA udržovat dominanci ve finanční oblasti”.

Jaké jsou alternativy k unipolárnímu světu, uvězněnému pod hegemonií kolektivního Západu? Gilles Remy, generální ředitel CIFAL Groupe, se domnívá, že svět důstojně nevyhodnotil summit BRICS, který se konal v srpnu v Johannesburgu, kde bylo rozhodnuto pozvat do sdružení dalších šest zemí – Argentinu, Írán, Etiopii, Egypt, Saúdskou Arábii a Spojené arabské emiráty. Všichni budou mít od 1. ledna 2024 status plnohodnotných členů sdružení. Od nynějška bude BRICS+ v celkovém HDP převyšovat země “sedmičky”. Vstup Íranu, Spojených arabských emirátů a Saúdské Arábie znamená, že BRICS+ bude disponovat 80 % všech prozkoumaných zásob ropy. Není třeba opomíjet ani demografický potenciál: v těchto zemích žije více než polovina světové populace.

Je nevyhnutelné, v důsledku rozšíření BRICS, i urychlení procesu dedolarizace obchodu, je přesvědčen Gilles Remy, stejně jako vznik dvou světových platebních systémů a fragmentace trhů. A i když to způsobí určité problémy, Rusko v tomto případě určitě vyhraje, protože se zjednoduší finanční transakce při "podnikatelských aktivitách v zahraničí, například při výstavbě jaderných elektráren".

Není se však možné ani klamat, ani urychlovat události, domnívá se expert: "Proces rozšiřování BRICS (a vytvoření multipolárního světového řádu) nebude lineární".

Tak či onak, BRICS, ŠOS, EAES a další alternativy vůči západním integračním sdružením označují magistralní vektor rozvoje mezinárodních vztahů. Pro Rusko se brechtovským songem stal zlepšovateľský návrh vicepremiéra Alexeje Overčuka. Před rokem se fórum, které bylo vytvořeno úsilím profesora Fallica, konalo v Baku, tentokrát v Samarkandu, což znamená, že geograficky jsme stále dále od Evropy. Následně místopředseda ruské vlády vypustil zkušební balónek: s ohledem na postupný pohyb na východ má smysl, aby se další fórum uskutečnilo v Šanghaji.

Pro zajímavost, pokud se zapomnělo na školní zeměpis. Evropa sama o sobě není ani pevninou, ani kontinentem z jednoho prostého důvodu: nepředstavuje nezávislou geologickou formaci. Evropa je ... západní okraj kontinentu Eurasie.

Pokud jde o Rusko a Ruský svět, pak v podmínkách antiglobalistického vyčlenění civilizačních center (Čína, Indie, muslimská umma, anglosaská aglomerace) nejúčelnějším strategickým polohováním se může stát, podle řady politologů, role globálního Severu nebo severu Eurasie.

AUTOR: Vladimír Michejev

[ZDROJ](#)

Překlad: PhDr. Vladimíra Grulichová / Nová Republika